

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

PL. ÚS 21/00

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Jána Mazáka a členov Juraja Babjaka, Eduarda Báránya, Alexandra Bröstla, Ľubomíra Dobríka, Jána Klučku, Lajosa Mészároša, Štefana Ogurčáka a Daniela Švábyho o návrhu skupiny 35 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zastúpenej poslankyňou Národnej rady Slovenskej republiky prof. JUDr. Katarínou Tóthovou, DrSc., na vyslovenie nesúladu ustanovení § 41 ods. 3 a § 235 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, za účasti Národnej rady Slovenskej republiky, na ústnom pojednávaní 15. novembra 2000 takto

r o z h o d o l:

1. Ustanovenie § 41 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **n i e j e v s ú l a d e** s čl. 12 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ustanovenie § 235 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov n i e j e v s ú l a d e s čl. 12 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Návrhu na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 235 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 13 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh na začatie konania a stanovisko Národnej rady Slovenskej republiky

Na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 10. júla 2000 podaný návrh skupiny 35 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vyslovenie nesúladu ustanovení § 41 ods. 3 a § 235 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) s čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 3 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Návrh na začatie konania bol 19. júla 2000 ústavným súdom prijatý na ďalšie konanie po zistení, že má všetky zákonné náležitosti a sú splnené aj ostatné podmienky, za splnenia ktorých ústavný súd môže konať a rozhodovať.

Národná rada Slovenskej republiky nezaujala procesné stanovisko k návrhu a k veci samej. Pripojila len vyjadrenia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky oznámil, že odporučí začatie legislatívneho procesu o novelizácii

napadnutých ustanovení Exekučného poriadku. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky uviedlo, že podľa jeho názoru ustanovenie § 235 Exekučného poriadku nie je v rozpore s ústavou, pretože ide o dočasnú výnimku účinnú len do konca roka 2001, ktorá má zabezpečiť realizáciu bezplatnej zdravotníckej starostlivosti. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky upozornilo, že napadnuté ustanovenia Exekučného poriadku sa doplnili až v legislatívnom procese pred národnou radou bez pričinenia tohto ministerstva. Preto nepovažuje za potrebné zaujímať k nemu zásadné stanovisko.

Na ústnom pojednávaní navrhovateľ upresnil návrh na začatie konania tak, že žiadal vysloviť nesúlad ustanovenia § 41 ods. 3 Exekučného poriadku aj s čl. 46 ods. 1 ústavy. Súčasne obmedzil návrh na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 235 Exekučného poriadku s čl. 46 ústavy tak, že navrhol vysloviť nesúlad citovaného ustanovenia Exekučného poriadku len s čl. 46 ods. 1 ústavy.

II.

Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu a zákaz diskriminácie

1. Podľa čl. 46 ods.1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia plynú.

Takto vymedzený obsah základného práva na súdnu ochranu sa uplatňuje aj v nútenom výkone súdneho a iného rozhodnutia. Aj vo výkone rozhodnutia alebo

v súdnej exekúcii sa musí zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle citovaného článku ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Otázkou, či ochrana poskytovaná súdnymi exekútormi podľa Exekučného poriadku je súdnou alebo inou právnou ochranou, treba zodpovedať v prospech záveru, že táto ochrana je súdnou ochranou. Tento záver vychádza z toho, že súdny exekútor je iba štátom určenou a splnomocnenou osobou na nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí (ustanovenie § 2 Exekučného poriadku). Jeho činnosť závisí od toho, či mu súd vydá poverenie na vykonanie exekúcie (ustanovenie § 29 a nasl. Exekučného poriadku), a v celom rozsahu je viazaný rozhodnutiami exekučného súdu (ustanovenie § 3 citovaného poriadku). Z toho vyplýva, že súdny exekútor by bez exekučného súdu nemohol začať a vykonávať exekučnú činnosť, pričom za jeho úkony nesie zákonnú zodpovednosť exekučný súd od vydania poverenia na vykonanie exekúcie až do jej skončenia niektorým zákonom dovoleným alebo prikázaným spôsobom (ustanovenie § 44 a nasl. Exekučného poriadku). Ďalšie potvrdenie toho, že exekučnoprávna ochrana tvorí súčasť súdnej ochrany, vyplýva zo systému opravných prostriedkov v exekúcii podľa Exekučného poriadku. O opravných prostriedkoch, námietkach a ďalších obranách povinného i oprávneného rozhoduje výlučne exekučný súd, a to podľa pravidiel o funkčnej príslušnosti.

Právo na súdnu ochranu však nemá a ani nemôže mať absolútnu povahu. Zákon môže ustanoviť postup, ktorým sa toto základné právo obmedzí, zúži alebo iným spôsobom modifikuje. Na takýto postup však musí existovať legitímny, všeobecne akceptovateľný a spoločensky prospešný cieľ, ktorého dosiahnutie odôvodňuje zásah do základného práva na súdnu ochranu. I pri takomto obmedzení však musí zostať zachovaná podstata práva na prístup k súdu, ktorý je jedným zo závažných aspektov spravodlivého konania pred súdom.

O obmedzení samotnej podstaty práva na prístup k súdu môže ísť aj vtedy, ak zákonodarca upraví predpoklady efektívneho prístupu k súdnej ochrane určitej skupiny subjektov inak (užšie alebo vylučujúcim spôsobom) iba z dôvodu, že ich nárok na

súdnu ochranu sa uplatňuje voči určitej skupine iných subjektov bez toho, aby mal k takému postupu objektívne a primerané dôvody. Zákonodarca totiž pri obmedzovaní efektívneho prístupu k súdu u porovnateľnej skupiny subjektov práva musí sledovať legitímny cieľ a musí na jeho dosiahnutie použiť také právne prostriedky, ktoré sú k sledovanému cieľu v primeranom vzťahu proporcionality s osobitným zreteľom na podstatu ústavne zaručeného práva na súdnu ochranu.

2. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Nakoľko ústava v tomto svojom článku upravuje zákaz diskriminácie pri používaní základných práv a slobôd, ktoré sú obsiahnuté v jej druhej hlave, možno konštatovať, že zákaz diskriminácie sa vzťahuje aj na využívanie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Národná rada Slovenskej republiky je preto povinná prijímať také zákony, ktoré zásadne nikoho nediskriminujú pri uplatňovaní práva na prístup k súdnej ochrane. Treba však pripustiť, že nie každý rozdiel, ktorý sa vyskytne v zákonoch upravujúcich výkon práva na súdnu ochranu, musí byť v rozpore s čl. 12 ods. 2 ústavy, pretože v určitých situáciách sa na prvý pohľad diskriminujúca úprava používa na odstránenie alebo zmiernenie faktickej nerovnosti účastníkov konania (napríklad účastník konajúci v duševnej poruche, maloleté dieťa).

Za diskriminačnú úpravu však možno považovať takú úpravu prístupu k súdnej ochrane, ktorá rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom takýto postup zákonodarca nemôže alebo ani nevie rozumne odôvodniť legitímnym cieľom a tým, že tento cieľ sa musí dosahovať práve zvoleným legislatívnym riešením.

III.

Exekučná notárska zápisnica a právo na súdnu ochranu

1. Podľa navrhovateľa ustanovenie § 41 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 12 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Notárska zápisnica podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Exekučného poriadku (ďalej len „exekučná notárska zápisnica“) je však podľa navrhovateľa všeobecným exekučným titulom. Preto sa nemôže obmedzovať len na oprávneného, ktorým je banka. Takýmto spôsobom sa diskriminujú ostatní oprávnení veritelia a príčinou tejto diskriminácie je len to, že ostatní veritelia nemajú postavenie banky, t. j. osobitne vymedzeného subjektu. V nadväznosti na uvedené je táto diskriminácia v rozpore s tým, že základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým aj bez ohľadu na iné postavenie tej-ktorej osoby. Nikoho pre iné postavenie nemožno poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

2. Ustanovenie § 41 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku vymedzuje právomoc exekučných orgánov podľa tohto poriadku. Toto vymedzenie právomoci ako práv a povinností exekučného súdu, ktorý pôsobí v súčinnosti so súdnymi exekútormi, obsahuje aj oprávnenie a povinnosť nútene vykonať okrem iných exekučných titulov aj exekučné notárske zápisnice, ktoré obsahujú náležitosti uvedené v ustanovení § 41 ods. 2 Exekučného poriadku.

Táto právomoc exekučných orgánov je obmedzená v ustanovení § 41 ods. 3 Exekučného poriadku tak, že pri skúmaní právomoci musí exekučný súd a súdny exekútor vziať do úvahy aj osobu oprávneného. Pri notárskych zápisniciach majúcich náležitosti uvedené v ustanovení § 41 ods. 2 Exekučného poriadku vzniká po 9. novembri 1999 (t. j. po účinnosti novely Exekučného poriadku vykonanej zákonom

č. 280/1999 Z. z.) právomoc na nútený výkon podľa Exekučného poriadku len v prípade, ak súdnu exekúciu navrhne oprávnený, ktorý je bankou.

U ostatných oprávnených, ktorí nie sú bankami, táto právomoc nie je daná. Ak by takíto oprávnení predložili notársku zápisnicu majúcu náležitosti uvedené v ustanovení § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, ale vyhotovenú po 9. novembri 1999 a navrhli jej nútený výkon, súdna exekúcia by bola absolútne neprípustná pre nedostatok právomoci exekučných orgánov pôsobiacich podľa Exekučného poriadku. Ústavný súd v tejto spojitosti vyslovuje názor, že táto zákonná konštrukcia odníma bez legitímneho cieľa a dôvodu veľkej časti oprávnených (veriteľov) právo na jeden zo všeobecne uznaných a efektívnych exekučných titulov, ktorým je notárska zápisnica.

Z toho vyplýva, že oprávnení z notárskych zápisníc vyhotovených podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorí nie sú bankami, sú znevýhodnení oproti bankám, pretože ich notárske zápisnice, inak zákonom uznané ako všeobecné exekučné tituly (potvrďuje to aj znenie ustanovenia § 274 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku), nezakladajú právomoc exekučných orgánov na ich nútené vykonanie iba z dôvodu iného postavenia týchto oprávnených.

Právomoc exekučných orgánov sa pri exekučných notárskych zápisniciach obmedzuje spôsobom, ktorý súčasne znamená aj obmedzenie práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy pre oprávnených, s výnimkou oprávnených, ktorí majú postavenie banky.

Toto obmedzenie právomoci exekučných orgánov v prospech jedinej skupiny oprávnených, ktorými sú banky, vyplýva z toho, že na základe tej istej právnej skutočnosti – exekučnej notárskej zápisnice – sa banky domôžu súdnej (exekučnoprávnej) ochrany podľa Exekučného poriadku. Ostatní veritelia, ktorí sú oprávnenými z takejto zápisnice, sa exekučnoprávnej ochrany podľa Exekučného poriadku nedomôžu pre zákonnú prekážku uvedenú v ustanovení § 41 ods. 3 Exekučného poriadku.

Diskriminačné dôsledky ustanovenia § 41 ods. 3 Exekučného poriadku vo vzťahu k základnému právu na súdnu ochranu spočívajú aj v tom, že iba jedna skupina oprávnených (banky) môže využiť ustanovenie § 251 Občianskeho súdneho poriadku, kde sa ustanovuje: „Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu“. Týmto osobitným predpisom je Exekučný poriadok.

Oprávnený, ktorý nie je bankou a chcel by po 9. novembri 1999 nútene vymôcť svoje právo na základe exekučnej notárskej zápisnice (spísanej po tomto dátume), by nemohol využiť výber systému, v ktorom chce dosiahnuť uspokojenie svojej vykonateľnej pohľadávky, ale bol by odkázaný len na výkon rozhodnutia podľa VI. časti Občianskeho súdneho poriadku. Právo na výber núteného výkonu vykonateľného rozhodnutia podľa ustanovenia § 251 Občianskeho súdneho poriadku pre takého oprávneného po 9. novembri 1999 zaniklo a zostala len možnosť navrhnúť výkon rozhodnutia podľa VI. časti Občianskeho súdneho poriadku.

Z koncepcie ustanovenia § 41 ods. 3 Exekučného poriadku súčasne nevyplýva žiadny legitímny cieľ, ktorý by ospravedlnil rozdielnosť koncipovania právomoci exekučných orgánov v nútenom výkone exekučných notárskych zápisníc. Ani Národná rada Slovenskej republiky v tomto konaní netvrdila, že by prijatím tohto ustanovenia sledovala nejaký legitímny cieľ, ktorým by sa nerovnaké postavenie subjektov mohlo odôvodniť. Ústavný súd takýto cieľ nezistil ani z iných ústavne významných okolností, ktoré súvisia s citovaným ustanovením Exekučného poriadku. Treba preto uzavrieť, že na takéto rozdielne postavenie oprávnených z exekučných notárskych zápisníc, okrem bánk, ústavný súd nezistil žiaden ústavne akceptovateľný dôvod.

Týmto dôvodom nemôže byť podľa názoru ústavného súdu ani iné postavenie oprávneného - banky, ktoré vyplýva z osobitného spôsobu jeho vzniku ako právnickej

osoby podľa osobitného zákona (zákon č. 21/1992 Zb. o bankách v znení neskorších predpisov). Toto postavenie totiž nezakladá nijakú faktickú alebo inú nerovnosť bánk proti iným oprávneným subjektom, ktorú by bolo treba vyrovnat' takýmto zvýhodnením pri určovaní právomoci exekučných orgánov, ako sa stalo obsahom ustanovenia § 41 ods. 3 Exekučného poriadku.

IV.

Vylúčenie pohľadávok zo zabezpečenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti z exekúcie podľa Exekučného poriadku a základné právo na súdnu ochranu

1. Ustanovenie § 235 Exekučného poriadku je podľa navrhovateľa v rozpore s čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože toto ustanovenie svojím znením vylučuje nielen určitú skupinu pohľadávok, ale aj určitú skupinu oprávnených veriteľov zo súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku. Táto skupina veriteľov má v dôsledku toho oslabené postavenie, ustanovenie § 235 Exekučného poriadku ju diskriminuje a nevytvára jej rovnaké právne prostredie ako ostatným veriteľom.

2. Vo všeobecnosti treba uviesť, že obmedzenia súdnej exekúcie sú prípustným prostriedkom uplatňovaným pri nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí. Tieto obmedzenia majú rozmanitý účel. Základným účelom obmedzenia súdnej exekúcie je však zabezpečiť neexekvovateľnosť určitej časti majetku povinného tak, aby povinný mohol existovať (prežiť) napriek exekúcii, prípadne aby mohol plniť úlohy, na ktoré je určený alebo zriadený zákonným spôsobom.

Obmedzenia súdnej exekúcie sú prípustné aj vtedy, ak treba vylúčiť zo súdnej exekúcie také majetkové hodnoty, ktoré slúžia všeobecne prospešným účelom alebo predstavujú hodnoty uvedené v čl. 4 ústavy.

Právo pozná aj vymedzenie okruhu osôb, ktoré požívajú exekučnoprávnu imunitu so zreteľom na ich postavenie, pričom sem patria orgány verejnej moci a cudzie štáty.

V žiadnom právnom poriadku však nie sú zo súdnej exekúcie vylúčené pohľadávky, ktoré sú už vykonateľné, t. j. boli právoplatne judikované spôsobom, ktorý predpisuje procesné právo. Z podstaty exekúcie súčasne vyplýva, že nemôže byť obmedzená vo vzťahu k veriteľom (oprávneným). Na to neexistuje žiadny relevantný dôvod, pretože veriteľ nemá byť kvôli čomu obmedzovaný. Veriteľ uplatňuje nárok na exekučnoprávnu ochranu a táto ochrana sa mu musí poskytnúť ako súčasť práva na súdnu ochranu za podmienok ustanovených zákonom. Tieto podmienky nesmú byť koncipované tak, aby znamenali pre veriteľa vylúčenie práva na súdnu ochranu kvôli právnej povahe nútene vymáhanej pohľadávky alebo kvôli právnomu dôvodu jej vzniku.

Z ustanovenia § 235 Exekučného poriadku nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by objektívne a rozumne odôvodnila rozdiel medzi postavením veriteľa (oprávneného), ktorý má pohľadávku vzniknutú zo zabezpečenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti, a veriteľom (oprávneným), ktorý má inú vykonateľnú pohľadávku. Za takú skutočnosť nemožno považovať právny dôvod vzniku pohľadávky a to, že pohľadávka by bola vymáhaná od subjektu, ktorý poskytuje zdravotnú starostlivosť.

Toto ustanovenie určilo vzťah medzi vykonateľnou pohľadávkou a judikovanou povinnosťou splniť túto pohľadávku tak, že odstránilo, hoci len na dobu dvoch rokov, vykonateľnosť pohľadávky v exekučnom konaní. To nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za legitímny prostriedok dosiahnutia zamýšľaného cieľa, ktorým bola podľa odôvodnenia návrhu novely Exekučného poriadku ochrana zadĺženého zdravotníctva. Legitímnym prostriedkom totiž nemôže byť zásah do právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia, ktorým sa taká pohľadávka judikovala, pretože takýto zásah je v právnom štáte akceptovateľný len ako dôsledok a výsledok

riadneho alebo mimoriadneho opravného postupu upraveného zákonom, ktorý patrí do kompetencie súdu.

Vzniká totiž oprávnená otázka, či možno takto ako je to uvedené v ustanovení § 235 Exekučného poriadku, odstraňovať vykonateľnosť pohľadávky, t. j. pohľadávky, ktorá bola už priznaná v riadne uskutočnenom procesnom postupe nezávislého súdu (iného orgánu právnej ochrany), a teda bola štátnou mocou uznaná za existujúcu, splatnú a nútene vymáhateľnú. Pripustiť takýto prostriedok ochrany dlžníkov (povinných) by totiž v konečnom dôsledku mohlo viesť k tomu, že by sa legislatívne mohol ľubovoľne rozširovať rozsah pohľadávok, a tým aj veriteľov, ktorí by nemohli požiadať o exekučnoprávnu ochranu podľa Exekučného poriadku.

Takéto legislatívne úpravy v právnom štáte podľa názoru ústavného súdu nie sú vôbec prípustné. Napokon, ústavný súd dodáva, že žiaden iný veriteľ už nie je obmedzený v prístupe k exekučnoprávnej ochrane len z dôvodu zlej finančnej situácie povinného (dlžníka) a súčasne z dôvodu, že pohľadávka vznikla z dôvodu obsiahnutého v osobitnom predpise (právna úprava zabezpečenia a poskytovania zdravotníckej starostlivosti).

3. Na týchto názoroch ústavného súdu nemení nič ani to, že pohľadávky uvedené v ustanovení § 235 Exekučného poriadku sa môžu nútene vykonať podľa VI. časti Občianskeho súdneho poriadku. V prvom rade treba povedať, že veritelia (oprávnení) takto strácajú právo na výber systému núteného výkonu, ktoré sa zaručuje všetkým oprávneným ustanovením § 251 Občianskeho súdneho poriadku, tak ako sa to už uviedlo. Po ďalšie, výkon rozhodnutia nemôže byť v prípade týchto pohľadávok dostatočne efektívny oproti súdnej exekúcii podľa Exekučného poriadku, čo je všeobecne známy poznatok z vykonávania exekúcií podľa Exekučného poriadku.

V.

Záver

1. Ústavný súd vyhovel návrhu skupiny poslancov na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 41 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 12 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Takýto záver ústavného súdu sa opiera o to, že vymedzenie právomoci exekučnoprávných orgánov v civilnej exekúcii takým spôsobom, že oprávnenie a povinnosť nútene vykonať obsah notárskej zápisnice uvedenej v ustanovení § 41 ods. 2 Exekučného poriadku sa vzťahuje iba na oprávnených - veriteľov, ktorými sú banky, obmedzuje bez legitímneho cieľa a dôvodov exekučnoprávnu (súdnu) ochranu u iných veriteľov, ktorých dlžníci (povinní) sú ochotní bez súdneho sporu súhlasiť s núteným vykonaním takejto zápisnice a podrobiť sa nútenému výkonu tejto zápisnice aj podľa Exekučného poriadku.

Vytvorenie tohto stavu je tiež nepochybným porušením ústavného princípu rovnosti. Banky ako veritelia majú – oproti iným veriteľom - k dispozícii jeden exekučný titul navyše, a to bez primeraného dôvodu, za ktorý nemožno považovať len iné postavenie oprávneného vyplývajúce zo spôsobu jeho vzniku a právneho statusu upraveného osobitným zákonom. Súčasne ostatní oprávnení z exekučnej notárskej zápisnice nemajú možnosť výberu podľa ustanovenia § 251 Občianskeho súdneho poriadku, ale sú odkázaní len na výkon rozhodnutia podľa VI. časti Občianskeho súdneho poriadku.

2. Ustanovenie § 235 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa predchádzajúcich úvah a záverov ústavného súdu:

- a) porušuje právo skupiny veriteľov (oprávnených) na súdnu ochranu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bez primeraných a legitímne

odôvodnených cieľov, ktoré by sa dali zovšeobecniť a chápať ako spoločensky akceptovateľné relativizovanie prístupu k súdnej ochrane, tak, že zrušuje vykonateľnosť ich pohľadávok len pre právny dôvod ich vzniku, a v spojení s tým

- b) porušuje ústavný princíp rovnosti veriteľov pri poskytovaní súdnej ochrany v exekučnom konaní, pretože veritelia, ktorí sú oprávnení z pohľadávok zo zabezpečenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti, sú veriteľmi ako ostatní veritelia a napriek tomu vo vzťahu k súdnej exekúcii sa im odopiera možnosť núteného výkonu podľa Exekučného poriadku po dobu dvoch rokov, čo nemožno hodnotiť inak ako diskrimináciu, ktorá nie je rozumne a objektívne odôvodniteľná, čo potvrdil aj postoj Národnej rady Slovenskej republiky v tomto konaní.

Preto je opodstatnený záver o rozpore citovaného ustanovenia Exekučného poriadku s čl. 12 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy.

3. Ústavný súd návrhu na vyslovenie porušenia čl. 13 ods. 3 ústavy ustanovením § 235 Exekučného poriadku nevyhovел.

Zákonné obmedzenie základného práva na súdnu ochranu citovaným ustanovením platí podľa názoru ústavného súdu rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Tento režim sa totiž uplatňuje alebo sa uplatňoval na všetkých veriteľov, ktorí mali pohľadávku vzniknutú zo zabezpečenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti. U všetkých týchto pohľadávok došlo k ich vylúčeniu z núteného výkonu podľa Exekučného poriadku na dobu dvoch rokov. Preto nemožno prijať názor o porušení čl. 13 ods. 3 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2000

Ján Mazák
predseda pléna Ústavného súdu
Slovenskej republiky

Kanc: opíš 6x

1x - zašli práv. zást. navrhovateľa

prof. JUDr. Kataríne Tóthovej, DrSc.

1x – zašli účastníkovi konania NR SR

1x – podpredseda

4x - (Klučka, Ogurčák, Šváby, Dobrík)

1x – založ do spisu

1x – register (p. Bačovej)

po dôjdení doručení na internet